

ÚVOD

Vážení učitelé,

do rukou se vám dostává samostatná příloha metodické příručky pro pedagogické pracovníky – **Pracovní karty pro nadané žáky** vytvořené v rámci projektu Nadání je třeba rozvíjet (CZ.1.07/1.2.35/02.0025). Pracovní karty jsou určeny pro samostatnou práci nadaného žáka v běžné vyučovací hodině, kdy se ostatní žáci ve třídě věnují jiné činnosti, například procvičují učivo. Práci s kartou by měl zvládnout žák sám, bez pomoci učitele. Mezi kartami jsou však i některé, které jsou určeny speciálně pro práci ve dvojici a lze je využít, pokud je ve třídě více žáků. Některé karty také podporují interakci s ostatními žáky ve třídě.

Pracovní karty pro nadané žáky představují soubor pracovních listů tematicky koncipovaných v návaznosti na konkrétní oblast vzdělávání. Karty jsou rozděleny do 10 oblastí, které korespondují s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV):

- Matematika a její aplikace – Číslo a početní operace
- Matematika a její aplikace – Geometrie v rovině
- Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova
- Český jazyk a literatura – Jazyková výchova
- Člověk a jeho svět – Rozmanitost neživé přírody
- Člověk a jeho svět – Rozmanitost živé přírody
- Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme
- Člověk a jeho svět – Lidé a čas
- Environmentální výchova
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Pracovní karty jsou označeny **barevně podle jednotlivých zájmových oblastí**. Ke každé kartě je přiložen metodický pokyn (anotace), jehož cílem je učiteli napomoci efektivně karty využít při vzdělávání nadaného žáka. Metodický pokyn obsahuje informace o zařazení karty do jedné z deseti oblastí, dále klasifikace úloh (číselný kód, který označuje kognitivní náročnost úlohy v taxonomii úloh dle Tollingerové, viz Příloha č. 1), časovou dotaci, tedy odhad času pro vypracování celé karty či jednotlivých úloh, výčet potřebných pomůcek, popis aktivit a možných postupů řešení, metodické poznámky a také náměty na rozšíření či obměny jednotlivých úloh. Současně jsou v metodickém pokynu uvedeny odkazy na informační zdroje a jméno autora karty. **Pokud není uvedeno jinak, je autorem karty a všech jejích součástí osoba napsaná v kartě.** Obrázky jsou dostupné pod licencí Microsoft Office 2010 nebo též na stránkách <http://office.microsoft.com/cs-cz/images>, případně jsou použity obrázky a fotky ze soukromého archivu autora karty (pokud není uvedeno jinak).

Vybrané úlohy na kartách jsou označené piktogramy. Piktogramy jsou jednoduchá symbolická vyobrazení, která na první pohled mají aktivovat určitý vjem nebo jednání. Ve výukových textech plní roli strukturálního prvku. Usnadňují orientaci ve struktuře učebního textu. V konkrétním případě piktogramů v pracovních kartách pro nadaného žáka upozorňují nonverbálně na specifickou vlastnost učební úlohy. Níže uvádíme přehled použitých piktogramů:

VYSTRIHNI

ZAMYSLI SE

VYBARVI

VYHLEDEJ

Při využití pracovních karet nezapomínejme, že učitel nadaných žáků by měl být schopen **tolerovat, ocenit a dále podporovat nezvyklé způsoby řešení, tvořivé nápady, a také akceptovat projevy žáka, které souvisejí s jeho nadáním.** Je nutné tolerovat i odlišné způsoby řešení úloh, než na které jsme běžně zvyklí.

Pracovní karty byly vytvořeny s cílem rozvíjet a prohlubovat znalosti a dovednosti nadaného žáka a současně ulehčit práci pedagoga.

Přejeme vám co nejvíce radosti z práce s nadanými žáky a nadaným žákům radost z nových poznání. Nadání je třeba rozvíjet!

kolektiv autorů